

Kannattavuusselvitys vuodelta 2011

Talonrakennus, Tuoteteollisuus

Rakennusteollisuus RT ry

KANNATTAVUUSSELVITYS VUODELTA 2011

Sisällysluettelo

TALONRAKENNUS

1	Selvitykseen osallistuneet yritykset ja tutkimusmetodi	3
2	Kannattavuuskehitys	4
3	Tulosennuste vuosille 2012 ja 2013	5
	Liikevaihdolla painotettujen tunnuslukujen kehitys viime vuosina	6

Kuvat

1	Talonrakennusyrietysten käyttökate ja tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja.....	7
2	Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja, hajonta yrityskoon mukaan vuonna 2011.....	7
3	Talonrakennusyrietysten sijoitetun pääoman tuotto prosentti	8
4	Talonrakennusyrietysten omavaraisuusprosentti	8
5	Nettorahoituskulujen osuus laskutuksesta	9
6	Jalostusarvo per henkilö ja henkilöstökulut/henkilö.....	9

Liitteet

1	Mukana olevat yritykset.....	10
2	Tunnuslukukaavat	12
3	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset yhteensä).....	14
	Oikaistu tuloslaskelma ja tase (yritykset yhteensä).....	15
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset kokoluokittain).....	16
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (pienet yritykset lv < 10 milj. euroa)	17
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (keskisuuret yritykset lv 10–40 milj. euroa)	18
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (suuret yritykset lv > 40 milj. euroa)	19
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset yhteensä).....	20
	Oikaistu tuloslaskelma ja tase (yritykset kokoluokittain).....	21

TUOTETEOLLISUUS

1	Selvityksen tausta ja tavoitteet	22
2	Lähdeaineisto, tuloslaskelmakaava ja tunnusluvut	22
	2.1 Aineiston kuvaus ja kattavuus	22
	2.2 Tuloslaskelmakaava	23
	2.3 Tunnusluvut	23
3	Kannattavuuskyselyn tulokset	24
	3.1 Koko aineisto	24
	3.2 Perusmateriaaliteollisuus (ryhmä 10).....	24
	3.3 Betoniteollisuus (ryhmä 20)	25
	3.4 Puutuoteteollisuus (ryhmä 30)	25
	3.5 EPS-eristeteollisuus (ryhmä 50)	26

Kuvat

1	Tuoteteollisuuden kannattavuus.....	27
2	Tuoteteollisuuden käyttökate, % liikevaihdosta.....	27
3	Tuoteteollisuuden liikevoitto, % liikevaihdosta.....	28
4	Tuoteteollisuuden laskennallinen tulos, % liikevaihdosta.....	28

Liitteet

1	Tunnuslukujen laskentakaavat.....	29
2	Tunnusluvut	
	Kaikki yritykset.....	30
	Perusmateriaaliteollisuus.....	31
	Betoniteollisuus.....	32
	Puutuoteteollisuus.....	33
	EPS-eristeteollisuus (ryhmä 50).....	34

TALONRAKENNUSYRITYSTEN KANNATTAVUUSSELVITYS VUODELTA 2011

1 Selvitykseen osallistuneet yritykset ja tutkimusmetodi

RT:n talonrakennusyritysten vuotta 2011 koskevan kannattavuusselvityksen kohdejoukkona olivat kaikki Talonrakennusteollisuus ry:n (TRT) jäsenyritykset (yhteensä 319 yritystä), joiden tilikausi päättyi 1.7.2011–31.1.2012 välisenä aikana.

Selvityksessä tulostettavat tunnusluvut on laskettu edelleen sekä liikevaihdolla painotettuina keskiarvoina että mediaaniarvoina (keskimmäisin luku, kun tunnusluvut asetetaan suuruusjärjestykseen) ja ylä- ja alakvartiiliarvoina (parhaan neljänneksen alaraja ja alimman neljänneksen yläraja, kun tunnusluvut asetetaan suuruusjärjestykseen).

Selvitykseen saatiin vastaus 58 jäsenyritykseltä. Tutkimuksen vastausaktiiviteetti oli tyydyttävä ja se edustaa melko hyvin etenkin keski suurten ja suurten talonrakennusyritysten kannattavuuden kehitystä Suomessa.

Tutkimuksessa on kaikkien yritysten yhteistietojen lisäksi tarkasteltu myös erillisinä ryhminä samaan kokoluokkaan kuuluvia yrityksiä. Ryhmiin jako on suoritettu liikevaihdon mukaan seuraavasti: pienet (P) 0–10 milj. euroa, keski suuret (K) 10–40 milj. euroa ja suuret lv yli 40 milj. euroa.

	Yritysten lukumäärä	Liikevaihto milj. €	%
(P) Pienet	28	98	2
(K) Keski suuret	20	447	8
(S) Suuret	10	4776	90
Yhteensä	58	5321	100

Verrattuna Tilastokeskuksen laatimaan talonrakennusyritysten tilinpäätöstilastoon sisältää RT:n tutkimus erittäin vähän pieniä yrityksiä.

Kaiken kaikkiaan Suomessa oli viime vuoden alussa noin 17 400 talonrakennusalan yritystä, joista vain alle 2 prosenttia on keski suurta tai suurta yrityksiä. Arviolta runsaat 20 suurinta yritystä/konsernia tuottaa kuitenkin yli 50 prosenttia koko talonrakentamisen liikevaihdosta. Loppuosa liikevaihdosta jakaantuu keski suurille ja tuhansille pienille rakennusyrityksille. Kaikkien Suomessa toimivien talonrakennusyritysten liikevaihto kohonnee tänä vuonna arviolta yli 11 miljardiin euroon, josta Talonrakennusteollisuus ry:n jäsenyritysten osuus on noin 55–60 prosenttia.

Liitteessä nro 1 on lueteltu tutkimukseen osallistuneet yritykset ja niiden sijoittuminen käytettyihin tarkasteluryhmiin. Liitteessä nro 2 on selostettu käytettyjen tunnuslukujen laskentakaavat. Liitteessä nro 3 on esitetty tunnuslukujen ja tuloslaskelmien tulokset ryhmittäin.

2 Kannattavuuskehitys

Alla olevaan taulukkoon on koottu rakennusyrietyksien kannattavuuden kehitys tuloslaskelman muotoon, joka on lyhennetty ja yksinkertaistettu versio virallisesta tuloslaskelmasta. Käyttökateprosenttien painoarvo yritysten kannattavuustarkasteluissa on kirjanpitolakiuudistusten myötä vähentynyt. RT:n selvityksissä käyttökateprosenttia on kuitenkin systemaattisesti seurattu jatkuvuuden säilyttämiseksi aikaisempiin aikasarjoihin ja lisäinformaation saamiseksi. Muuttuvat ja kiinteät kulut sisältävät oheisessa taulukossa myös liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, jotka virallisessa tuloslaskelmassa esitetään erikseen.

Kuten alla olevasta taulukosta ilmenee, kannattavuus oli keskimäärin vielä tyydyttävä vuonna 2008, mutta korkeintaan välttävä vuosina 2009–2011.

TULOSLASKELMA Yritykset yhteensä	2008	2009	2010	2011	2012 Ennuste
	%	%	%	%	%
LIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-94,2	-94,2	-95,1	-95,2	-94,0
KÄYTTÖKATE	5,8	5,8	4,9	4,8	6,0
– Poistot	-0,4	-0,9	-0,5	-0,5	-0,7
LIKEVOITTO/-TAPPIO	5,4	4,9	4,4	4,4	5,3
± Rahoituksen tuotot ja -kulut	-0,9	-0,5	-0,2	-0,2	-0,3
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	4,5	4,4	4,2	4,1	5,0
± Satunnaiset tuotot ja kulut	-1,9	-2,2	-2,4	-2,3	-2,5
– Välittömät verot	-0,7	-0,7	-0,4	-0,2	-0,5
KOKONAISTULOS	1,9	1,5	1,4	1,6	2,0
+ Poistoeron vähennys/lisäys	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
+ Varausten vähennys/lisäys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN TULOS	1,8	1,6	1,4	1,7	1,8

Myönteisistä odotuksista huolimatta rakennusyrietysten tulokset heikkenivät edelleen viime vuonna. Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja laski edellisvuoden 4,2 prosentista 4,1 prosenttiin. Mediaaniarvolla mitattuna tulos oli keskimäärin 5,3 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 4,6 prosenttia. Tasoja voi luonnehtia arvosanalla välttävä. Eri yritysryhmistä (pienet, keskisuuret ja suuret yritykset) tulos laski erityisesti keskisuurilla yrityksillä, mutta kasvoi merkittävästi pienillä yrityksillä. Verrattuna edellisvuoteen yritysten tulokset olivat viime vuonna erittäin epäyhtenäisiä ja kannattavuuden hajonta oli suuri.

Sijoitetun pääoman tuottoprosenttia on hyvin yleisesti pidetty yritysten kannattavuuden parhaana mittarina. On kuitenkin todettava, että sijoitetun pääoman tuottoprosentti antaa toisinaan ja etenkin vääärässä asiayhteydessä esitettynä osittain virheellisen kuvan rakennusyrietyksen kannattavuudesta, eritoten yksittäisen yrityksen osalta. Edellisvuodesta sijoitetun pääoman tuotto laski 14,7 prosentista 12,0 prosenttiin, mitä voi luonnehtia rakennusalalla erittäin pieneksi tuottotasoksi. Mediaanilla mitattuna sijoitetun pääoman tuotto laski 16,1 prosentista 15,8 prosenttiin.

Riittävä vakavaraisuus on yritykselle erittäin tärkeä, koska se luo pohjan, jolla koko toiminta lepää. Pääomarakenne, oman pääoman määrä ja oman pääoman suhteellinen osuus liikevaihdosta määrittelee suuresti joustovaran, missä määrin

yritys kykenee kestämaan takaiskuja ja huonoja vuosia. Toisaalta hyvä vakavaraisuus varmistaa yrityksen jatkuvuuden, helpottaa yrityksen rahoituksen järjestämistä ja antaa yritykselle myös tilaisuuden käyttää erilaisia business-mahdollisuuksia paremmin hyväksi.

Heikon tuloskehityksen seurauksena rakennusyriitysten vakavaraisuus laski oma-varaisuusasteella mitattuna edellisvuoden 28,9 prosentista 25,4 prosenttiin. Oma-varaisuusasteen kriittisen tason on tutkimuksissa todettu olevan noin 23,6 prosenttia. Mikäli yrityksen lukema on alle tämän luvun, on rahoituksessa usein vakavia häiriöitä.

Yriitysten suhteellinen vakavaraisuus heikkeni myös selvästi. Nettovarallisuus liikevaihdosta laski edellisvuoden 21,9 prosentista viime vuonna 18,4 prosenttiin. Korollisten velkojen osuus liikevaihdosta oli 23,7 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 28,0 prosenttia.

Kun viime vuosina lainarahan hinta on ollut suhteellisen kohtuullinen ja tarjonta runsasta, ei maksuvalmiudella enää ole ollut niin korostunutta merkitystä kuin aikaisemmin. Toisaalta likvidien varojen tarve ei monessa yrityksessä hyvän kannattavuuden vuoksi ollut enää yhtä suuri kuin ennen. Lisäksi likviditeetistä huolehditaan monissa rakennuskonserneissa vain konsernitason ja tytäryhtiöiden rahavarat pidetään tietoisesti pieninä. Viime vuonna maksuvalmiutta mittaava tunnusluku quick ratio oli yrityksillä keskimäärin 0,8 eli huonompi kuin edellisvuonna. On hyvin tavallista, että quick ration taso on pienillä yrityksillä yli 2, keskiarvolla yrityksillä noin 1,5 ja suurilla yrityksillä noin 1,0 tai vähän sen alle.

3 Tulosenuste vuosille 2012 ja 2013

Rakennusyriitysten edustajien käsitysten mukaan käyttökateen ennakoidaan tänä vuonna nousevan keskimäärin noin 5,5–6,5 prosentin tasolle ja tuloksen ennen satunnaiseriä ja veroja keskimäärin noin 4,5–5,5 prosenttiin liikevaihdosta.

Tällä hetkellä tulostason nousemista puoltavien tekijöiden painoarvo on suurempi kuin tulostason laskemista puoltavien tekijöiden. Nykyisen tilanteen paranemista ennakoivat muun muassa seuraavat tekijät: Taloustilanne on huolimatta kansainvälisestä rahoituskriisistä pysynyt hyvänä. Asuntojen kysyntä on ollut tyydyttävä, tilauskannat ovat nousseet, kuluttajien hyvä luottamus omaan talouteen ei ole romahtanut. Heikompaa kehitystä ja epävarmuutta markkinoille ennakoivat seuraavat tekijät: Euroopan rahoituskriisi jatkuu edelleen ja sen heijastusvaikutukset Suomeen voivat olla negatiivisia, kustannustaso on noussut merkittävästi, valtio ja kunnat joutuvat seuraavina vuosina merkittävästi kiristämään omaa talouttaan ja nostamaan veroja.

Tällä hetkellä ensi vuoden kehityksen ennustaminen luotettavasti näyttää vielä suurelta osin epävarmalta. Rakentamisen volyyymi pysynee myös ensi vuonna melko korkealla tasolla, mikä ennakoi kannattavuustason edelleen nousevan.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty liikevaihdolla painotettujen tunnuslukujen kehitys viime vuosina.

	Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	7,0	7,8	7,5	8,5	8,9	8,5	8,5	6,9	4,9	7,5
K	5,1	3,5	5,9	5,2	6,6	6,3	5,3	4,6	4,8	2,9
S	4,6	1,3	9,5	8,9	7,9	6,4	8,3	11,9	5,6	7,8
SL	3,7	5,8	6,0	6,0	6,7	6,2	3,8	4,0	4,0	4,1
Yht.	4,2	5,1	6,3	6,3	6,9	6,3	4,5	4,4	4,2	4,1

	Käyttökate-%									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	8,2	8,8	8,2	9,3	9,6	9,5	10,1	7,8	5,9	8,7
K	5,0	4,4	6,4	6,3	7,0	7,2	7,5	6,5	5,1	4,3
S	5,0	2,4	10,7	9,3	8,8	8,2	9,6	11,8	4,8	9,4
SL	5,1	6,4	5,7	6,6	7,2	6,8	5,0	5,4	4,8	4,7
Yht.	5,2	5,8	6,3	7,0	7,4	7,0	5,8	5,8	4,9	4,8

	Liikevoitto-%									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	7,2	7,8	7,1	8,5	8,8	8,4	8,4	6,6	4,9	7,6
K	4,5	3,7	5,8	5,3	6,1	6,7	6,6	5,2	4,7	2,9
S	4,2	1,9	10,1	8,6	8,3	7,7	9,3	11,3	4,3	9,1
SL	4,5	5,9	5,4	6,3	7,0	6,6	4,7	4,5	4,3	4,3
Yht.	4,6	5,3	5,9	6,5	7,1	6,7	5,4	4,9	4,4	4,4

	Sijoitetun pääoman tuotto -%									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	37,8	45,6	34,8	46,1	47,8	44,3	45,2	28,7	24,1	27,2
K	37,3	26,4	30,8	24,8	24,9	42,2	40,3	29,6	27,9	13,7
S	36,3	-4,2	67,4	68,7	37,4	25,4	28,0	24,7	13,6	49,5
SL	11,2	30,4	30,6	29,9	30,0	55,7	50,6	11,3	13,1	10,4
Yht.	19,1	29,1	34,4	34,1	30,8	52,5	48,3	14,5	14,7	12,0

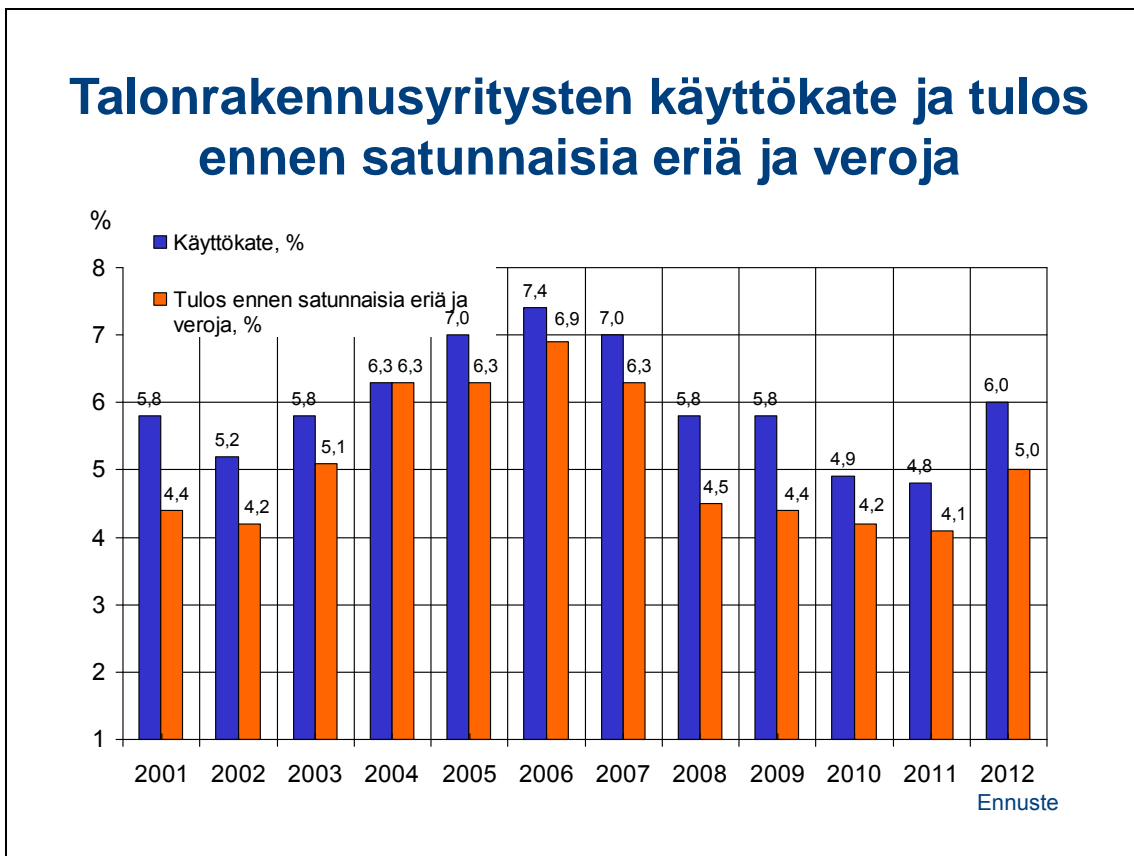
	Omavaraisuusaste-%									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	48,0	50,0	52,3	48,4	51,9	52,9	55,9	58,7	57,6	55,3
K	43,7	43,5	46,6	42,0	42,1	38,6	36,8	51,8	49,4	43,5
S	22,3	23,7	27,3	25,4	32,7	26,6	36,4	63,5	58,8	18,9
SL	34,5	36,0	40,8	38,0	26,6	27,5	23,3	30,4	24,5	23,2
Yht.	35,0	35,7	40,5	38,0	30,4	30,1	27,1	34,9	28,9	25,4

	Quick ratio									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
P	2,6	2,3	2,4	2,2	3,1	5,6	2,7	3,7	2,9	2,6
K	1,8	1,6	1,7	1,7	1,5	1,5	1,2	1,9	2,0	1,6
S	1,9	1,0	1,1	0,9	0,8	0,4	0,8	1,4	0,9	0,4
SL	1,0	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	0,8	0,7
Yht.	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1	0,9	1,2	0,9	0,8

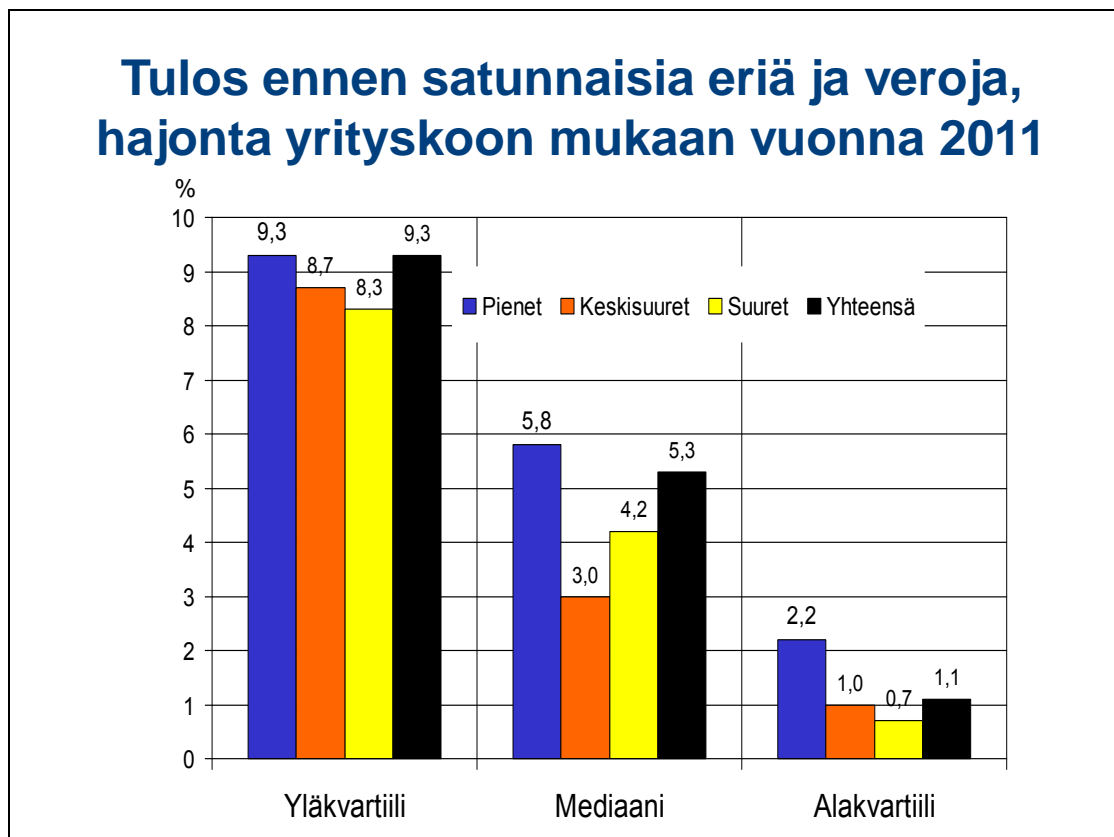
(P) Pienet yritykset, lv < 10 milj. €
(S) Suuret yritykset, lv 40–100 milj. €

(K) Keskisuuret yritykset, lv 10–40 milj. €
(SL) Suuret yritykset yhteensä, lv > 40 milj. €

Kuva 1

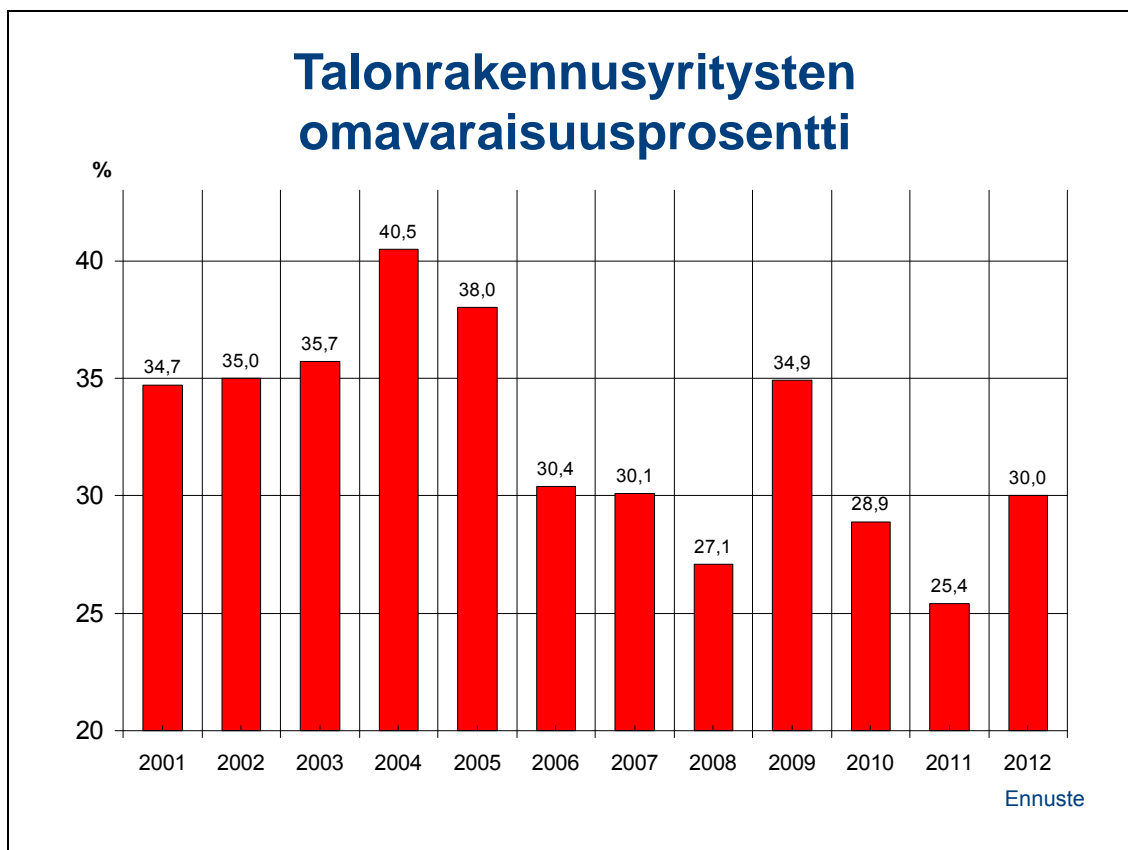
Kuva 2

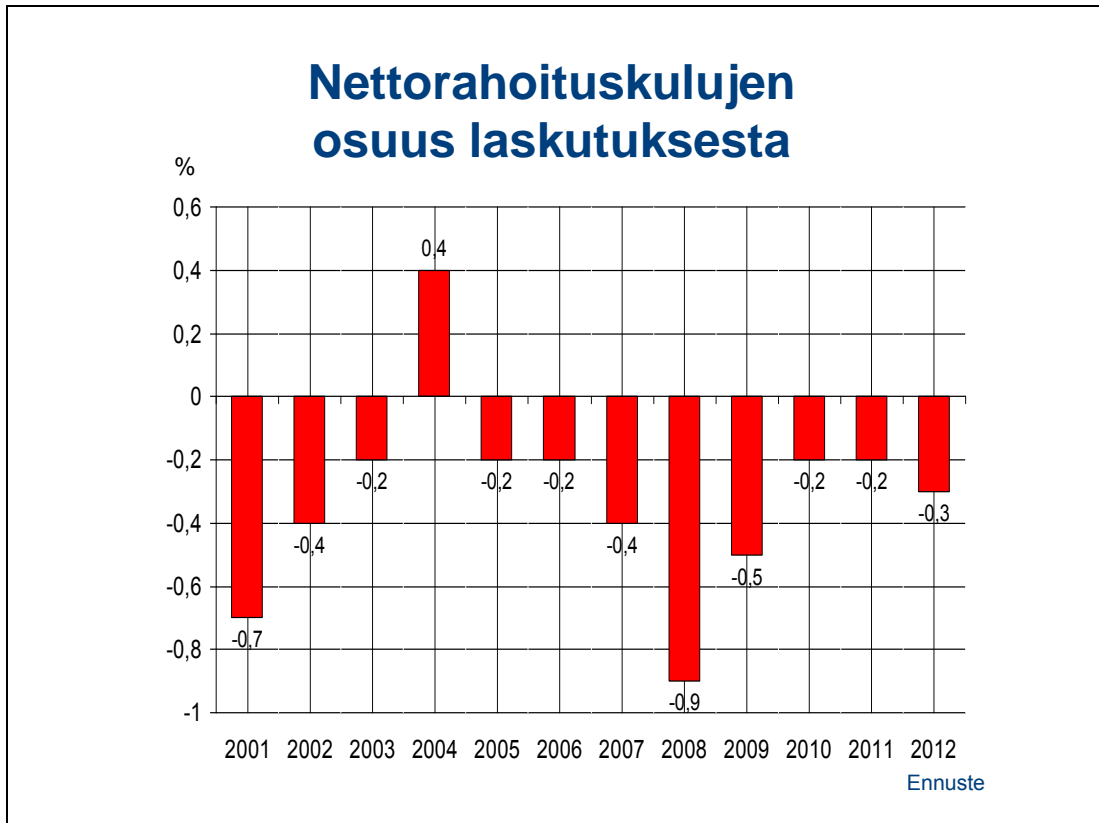
Kuva 3

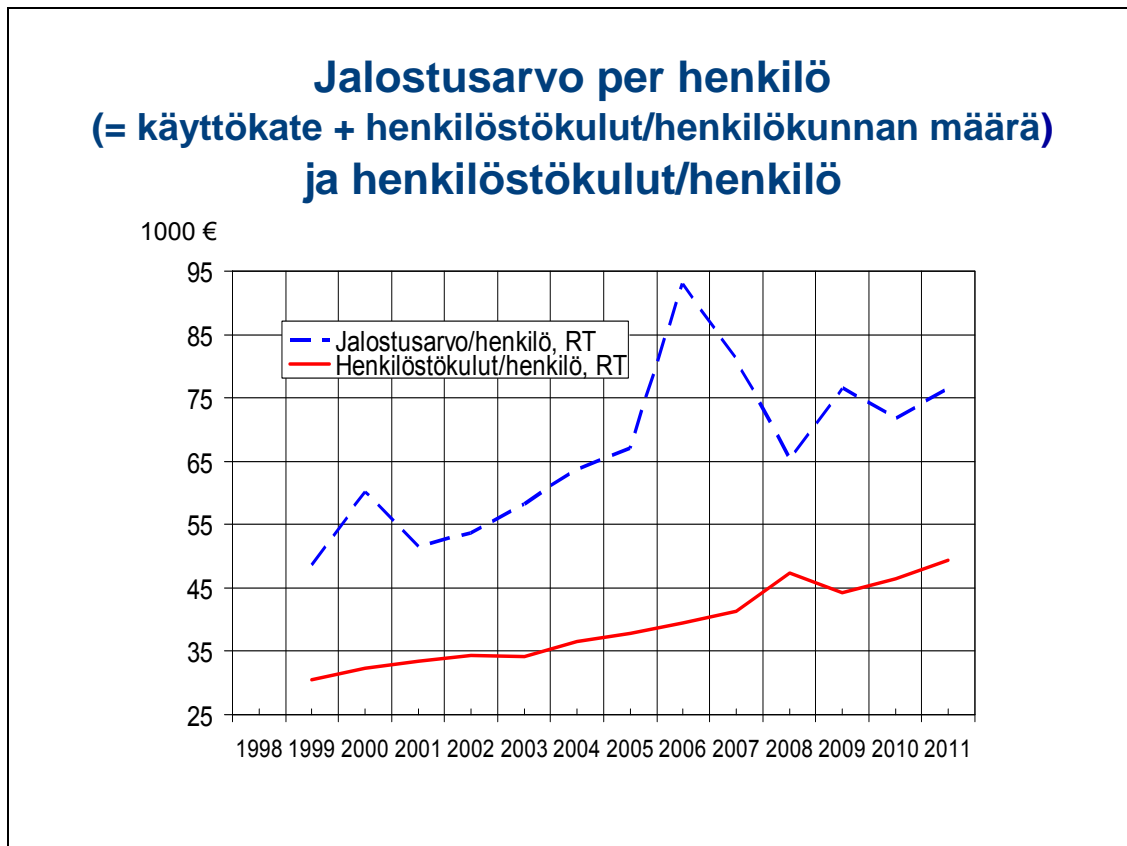
Kuva 4

Kuva 5

Kuva 6

MUKANA OLEVAT YRITYKSET

Nimi	Tilikausi	Koko
Rakennus Oy Antti J. Ahola	1.1.–31.12.2011	K
Rakennusliike Evälahti Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennus Finrem Oy	1.1.–31.12.2011	P
Hartela-konserni	1.1.–31.12.2011	SL
Inlook Oy	1.10.2010–30.9.2011	K
Rakennus Oy Isotalo	1.1.–31.12.2011	K
Rakennus P. Jokelainen Oy	1.6.2010–31.5.2011	P
Juankosken Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	P
Jämsän Kone- ja Rakennuspalvelu Oy	1.11.2010–31.10.2011	P
Karjalan Rakennuspalvelu Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Terho Kaskinen Oy	1.1.–31.12.2011	P
KRS-Kuopion Rakennus ja Saneeraus Oy	1.12.2010–30.11.2011	P
Rakennustoimisto Pekka Kynnös Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennusliike Niilo Käyhkö Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Laaksokunnas Oy	1.1.–31.12.2011	P
Lattia-Miredex Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Lehto Oy	1.1.–31.12.2011	S
Lemminkäinen Talo Oy	1.1.–31.12.2011	SL
Rakennusliike U. Lipsanen Oy	1.1.–31.12.2011	K
Lujatalo Salpausselän Rakentajat Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennusliike J. Malm Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennuspalvelu J. Martti & Co Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennustoimisto V.O. Mattila Oy	1.7.2010–31.12.2011	K
Rakennus Miilukangas Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennus MI & RE Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Mustonen Oy	1.1.–31.12.2011	P
MVR-Yhtymä Oy	1.1.–31.12.2011	K
Nastarakennus Oy	1.2.2011–31.1.2012	P
NCC Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	SL
OKV-Tekniikka Oy	1.1.–31.12.2011	P
Patria-Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	P
Peab Oy	1.1.–31.12.2011	SL
Pohjolan Purkutyö Oy	1.2.2011–31.1.2012	P
Rakennus-Järvi Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennuskartio Oy	1.1.–31.12.2011	K
Oy Rakennuspartio	1.1.–31.12.2011	K
Rakennuspetäjä Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennus-Sompio Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusvirta Oy Imatra	1.1.–31.12.2011	P
Insinööritoimisto Seppo Rantala Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennusliike Reponen Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennustoimisto Rikti Oy	1.1.–31.12.2011	P
RTP-Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	P
Savon Laaturakennus Oy	1.11.2010–31.10.2011	P
Skanska Oy Konserni	1.1.–31.12.2011	SL
Soklex-Urakointi Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Sorvoja	1.1.–31.12.2011	K

SRV Asunnot Oy	1.1.–31.12.2011	S
SRV Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	SL
Rakennustoimisto M. Suoramaa Oy	1.10.2010–30.9.2011	P
Insinööritoimisto Tarmo-Rakenne Oy	1.12.2010–30.11.2011	P
Teline-Rami Oy	1.1.–31.12.2011	K
Temotek Oy	1.1.–31.12.2011	K
Rakennustoimisto K Tervo Oy	1.1.–31.12.2011	P
Rakennusliike Tikirak Oy	1.1.–31.12.2011	P
Uudenmaan Mestari-Rakentajat Oy	1.1.–31.12.2011	K
Westpro cc Oy	1.1.–31.12.2011	S
YIT Rakennus Oy	1.1.–31.12.2011	SL

- (P) Pienet yritykset, lv < 10 milj. €
 (K) Keskisuuret yritykset, lv 10–40 milj. €
 (S) Suuret yritykset, lv 40–100 milj. €
 (SL) Suuret yritykset, lv > 100 milj. €

Yrityksiä, joiden lv	On osatuloutus		Ei osatuloutusta		Kaikki yhteensä	
	kpl	lv, milj. €	kpl	lv, milj. €	kpl	lv, milj. €
< 3 milj. €	6	12	7	12	13	24
3 – 10 milj. €	5	23	10	51	15	74
10 – 40 milj. €	8	184	12	263	20	447
40 – 100 milj. €	2	95	1	48	3	144
> 100 milj. €	7	4 632	0	0	7	4 632
Yhteensä	28	4 946	30	375	58	5 321

(lv) oikaistu liikevaihto

TUNNUSLUKUKAAVAT

Käyttökate-%

$$= \frac{\text{käyttökate}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto(-tappio)-%

$$= \frac{\text{käyttökate} - \text{poistot}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -% liikevaihdosta

$$= \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto-%¹

$$= \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Sijoitettu pääoma =

- + korollinen pitkäaikainen vieras pääoma
- + korollinen lyhytaikainen vieras pääoma
- + oma pääoma
- + tilinpäätössiirtojen kertymä

Sijoitettu pääoma keskimäärin

$$= \frac{\text{sijoitettu pääoma tilikauden alussa} + \text{sijoitettu pääoma tilikauden lopussa}}{2}$$

Nettorahoituskulut-% laskutuksesta

$$= \frac{\text{rahoituksen tuotot} - \text{rahoituksen kulut}}{\text{laskutus}} \times 100$$

Korolliset velat -% liikevaihdosta

$$= \frac{\text{lyhytaikaiset korolliset velat} + \text{korolliset pitkäaikaiset velat}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} + \text{kertynyt poistoero}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ennakkomaksut}} \times 100$$

¹⁾ mikäli yksittäisen yrityksen osalla tunnusluvun arvo on <-200 % tai >+200 %, ei ylittävää tai alittavaa osaa tulosteta eikä huomioida laskettaessa painotettuja keskiarvoja

Quick ratio

$$= \frac{\text{saamiset ja rahavarat}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma – ennakkomaksut}}$$

Nettovarallisuus

$$= \text{pysyvät vastaavat + vaihto-omaisuus + saamiset ja rahavarat – pitkäaikainen ja lyhytaikainen vieras pääoma – pakolliset varaukset} \\ (= \text{ oma pääoma + tilinpäätössiirtojen kertymä})$$

Nettovarallisuus liikevaihdosta -%

$$= \frac{\text{nettovarallisuus}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Laskutus

$$= \text{liikevaihto – ennakoiden muutos}$$

Henkilökunta keskimäärin

$$= \text{henkilökunta keskimäärin vuoden aikana}$$

Henkilöstökulut/henkilö

$$= \frac{\text{henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilökunta keskimäärin}} \times 100$$

Jalostusarvo/henkilö

$$= \frac{\text{liikevoitto + poistot + henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilökunta keskimäärin}}$$

Jalostusarvo/henkilöstökulut

$$= \frac{\text{liikevoitto + poistot + henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilöstökulut yhteensä}}$$

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

YRITYKSET YHTEENSÄ

	2007	2008	2009	2010	2011
KANNATTAVUUS					
Käyttökate-%	7,0	5,8	5,8	4,9	4,8
Liikevoitto (-tappio) -%	6,7	5,4	4,9	4,4	4,4
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	6,3	4,5	4,4	4,2	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	52,5	48,3	14,5	14,7	12,0

RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	8,5	8,7	12,1	12,9	16,8
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	17,8	17,1	22,8	21,9	18,4
Korolliset velat liikevaihdosta -%	14,5	21,6	24,0	28,0	23,7
Omavaraisuusaste-%	30,1	27,1	34,9	28,9	25,4
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,4	-0,9	-0,4	-0,2	-0,2
Quick ratio	1,1	0,9	1,2	0,9	0,8

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	47,7	51,2	52,9	58,8	91,7
Laskutus, milj. euroa	49,1	50,5	52,7	59,7	90,9
Taseen loppusumma, milj. euroa	30,6	36,3	40,2	50,9	73,9
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	14,9	17,4	25,2	28,1	36,1
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	145,5	147,1	159,3	187,4	255,7
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	41,4	47,4	44,3	46,5	49,4
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	81,0	65,3	76,5	71,8	76,3
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,6	1,3	1,5	1,4	1,4

OIKAISTU TULOSLASKELMA JA TASE

YRITYKSET YHTEENSÄ

	2008	2009	2010	2011
OIKAISTU TULOSLASKELMA				
	%	%	%	%
LIIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-94,2	-94,2	-95,1	-95,2
KÄYTTÖKATE	5,8	5,8	4,9	4,8
– Poistot	-0,4	-0,9	-0,5	-0,5
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	5,4	4,9	4,4	4,4
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	-0,9	-0,5	-0,2	-0,2
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	4,5	4,4	4,2	4,1
+/- Satunnaiset tuotot ja kulut	-1,9	-2,2	-2,4	-2,3
– Välittömät verot	-0,7	-0,7	-0,4	-0,2
KOKONAISTULOS	1,9	1,5	1,4	1,6
-/+ Poistoeron lisäys/vähennys	-0,0	0,0	0,0	0,1
-/+ Varausten lisäys/vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN TULOS	1,8	1,6	1,4	1,7

TASE TILIKAUDEN LOPUSSA

	%	%	%	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	11,6	13,7	13,7	12,5
Vaihto-omaisuus	51,6	48,1	45,7	51,8
Saamiset ja rahavarat	36,9	38,3	40,6	35,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	23,6	30,2	25,4	22,0
Tilinpäätössiirtojen kertymä	0,4	0,4	0,1	0,2
Pakolliset varaukset	3,3	3,8	3,1	3,5
Pitkäaikainen vieras pääoma	10,6	16,6	13,4	15,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	62,1	49,0	58,0	59,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT (Oikaistulla liikevaihdolla painotettuja keskiarvoja)

YRITYKSET KOKOLUOKITTAIN

	Pienet < 10	Keski- suuret 10–40	Suuret > 40	Yritykset yhteensä
KANNATTAVUUS				
Käyttökate-%	8,7	4,3	4,8	4,8
Liikevoitto (-tappio) -%	7,6	2,9	4,4	4,4
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	7,5	2,9	4,2	4,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	27,2	13,7	11,5	12,0

RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	1,1	4,0	86,7	16,8
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	31,2	17,7	18,2	18,4
Korolliset velat liikevaihdosta -%	6,3	4,6	25,9	23,7
Omavaraisuusaste-%	55,3	43,5	23,1	25,4
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,1	0,0	-0,3	-0,2
Quick ratio	2,6	1,6	0,7	0,8

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	3,5	22,3	477,5	91,7
Laskutus, milj. euroa	3,9	21,1	474,0	90,9
Taseen loppusumma, milj. euroa	2,7	10,9	399,1	73,9
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	1,4	4,8	195,9	36,1
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	19,2	69,1	1291,3	255,7
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	44,8	54,0	52,9	49,4
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	68,5	76,5	76,5	76,3
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,5	1,4	1,4	1,4

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

PIENET YRITYKSET LV < 10 MILJ. EUROA

	Ala- kvartiili	Mediaani	Ylä- kvartiili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	4,4	6,9	11,0
Liikevoitto (-tappio) -%	2,2	6,2	10,3
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	2,2	5,8	9,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	8,3	16,3	35,2
RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS			
Nettovarallisuus, milj. euroa	0,3	0,8	1,6
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	12,6	23,2	48,2
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	1,1	6,3
Omavaraisuusaste-%	33,4	60,3	78,4
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,4	-0,0	0,2
Quick ratio	1,2	2,1	3,2
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS			
Liikevaihto, milj. euroa	2,0	3,0	4,8
Laskutus, milj. euroa	2,3	3,8	5,0
Taseen loppusumma, milj. euroa	1,2	1,9	2,9
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	0,4	1,1	1,7
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	10,0	19,0	25,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	39,3	43,4	48,3
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	48,1	58,4	66,8
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,2	1,3	1,5

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

KESKISUURET YRITYKSET LV 10–40 MILJ. EUROA

	Ala- kvartili	Mediaani	Ylä- kvartili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	1,4	3,9	10,0
Liikevoitto (-tappio) -%	1,0	2,8	8,4
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	1,0	3,0	8,7
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,9	11,9	32,3
RAHOITUS JA VAKAVARAISSUUS			
Nettovarallisuus, milj. euroa	1,7	2,4	4,0
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	8,4	13,1	20,0
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	1,1	7,1
Omavaraisuusaste-%	36,6	41,7	60,1
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,3	-0,0	0,2
Quick ratio	0,9	1,4	2,2
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS			
Liikevaihto, milj. euroa	13,2	24,0	26,0
Laskutus, milj. euroa	12,9	23,7	25,6
Taseen loppusumma, milj. euroa	5,8	10,6	13,5
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	1,9	2,7	4,7
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	35,0	59,0	92,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	45,0	48,4	55,6
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	51,0	65,5	81,1
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,3	1,7

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

SUURET YRITYKSET LV > 40 MILJ. EUROA

	Ala- kvartili	Mediaani	Ylä- kvartili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	2,1	4,1	8,9
Liikevoitto (-tappio) -%	1,5	3,9	8,9
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	0,7	4,2	8,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	2,3	14,0	27,9
RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS			
Nettovarallisuus, milj. euroa	18,6	47,8	114,6
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	7,8	16,5	32,8
Korolliset velat liikevaihdosta -%	16,1	22,3	48,6
Omavaraisuusaste-%	14,0	18,4	27,7
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,9	-0,5	0,1
Quick ratio	0,5	0,6	0,9
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS			
Liikevaihto, milj. euroa	52,8	402,7	722,5
Laskutus, milj. euroa	52,2	408,4	694,8
Taseen loppusumma, milj. euroa	158,1	356,9	467,2
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	69,2	119,6	180,8
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	212,0	629,0	1 952,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	52,4	52,9	58,1
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	60,5	67,6	98,1
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,6	2,1

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

YRITYKSET YHTEENSÄ

	Ala- kvartili	Mediaani	Ylä- kvartili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	2,5	6,4	11,0
Liikevoitto (-tappio) -%	1,4	5,1	10,0
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	1,1	5,3	9,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,9	15,8	35,2

RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	0,6	1,7	4,0
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	9,6	19,1	38,4
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	1,8	9,8
Omavaraisuusaste-%	29,2	47,4	66,9
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,4	-0,0	0,2
Quick ratio	0,8	1,5	2,6

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	3,3	11,0	26,2
Laskutus, milj. euroa	4,2	8,6	26,1
Taseen loppusumma, milj. euroa	1,9	5,8	13,5
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	1,1	2,0	6,1
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	18,0	32,0	86,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	42,2	47,6	55,6
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	51,0	61,5	81,1
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,3	1,8

OIKAISTU TULOSLASKELMA JA TASE

YRITYKSET KOKOLUOKITTAIN

	Pienet < 10	Keski- suuret 10–40	Suuret > 40	Yritykset yhteensä
TULOSLASKELMA				
	%	%	%	%
LIIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-91,3	-95,7	-95,2	-95,2
KÄYTTÖKATE	8,7	4,3	4,8	4,8
– Poistot	-1,1	-1,5	-0,3	-0,5
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	7,6	2,9	4,4	4,4
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	-0,1	0,0	-0,3	-0,2
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA				
+/- Satunnaiset tuotot ja kulut	-0,3	-0,3	-2,5	-2,3
– Välittömät verot	-1,9	-1,1	-0,1	-0,2
KOKONAISTULOS	5,3	1,5	1,6	1,6
-/+ Poistoeron lisäys/vähennys	-0,0	0,7	-0,0	0,1
-/+ Varausten lisäys/vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN TULOS				
	5,3	2,2	1,6	1,7
TASE TILIKAUDEN LOPUSSA				
	%	%	%	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	18,8	15,6	12,0	12,5
Vaihto-omaisuus	28,5	36,5	53,7	51,8
Saamiset ja rahavarat	52,7	47,9	34,2	35,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	43,0	30,6	20,8	22,0
Tilinpäätössiirtojen kertymä	0,6	1,6	0,0	0,2
Pakolliset varaukset	0,1	0,4	3,8	3,5
Pitkäaikainen vieras pääoma	5,1	5,8	16,1	15,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	51,2	61,7	59,2	59,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUDEN KANNATTAVUUS- SELVITYS VUODELTA 2011

1 Selvityksen tausta ja tavoitteet

Vuonna 2012 tehtiin kahdennenkymmenen kerran rakennustuoteteollisuutta koskeva kannattavuusselvitys. Kyselyn tavoitteena on seurata toimialan kannattavuutta ja samalla tarjota vertailuaineistoa yritykselle suhteessa sekä oman tuoterhymän että koko toimialan keskiarvoihin. Hyöty on näin ollen suurempi vastanneelle yritykselle. Rajoitteen vertailuryhmien tulostukselle asettaa saatujen vastausten määrä. Yritysten tiedot on käsitelty ehdottoman luottamuksellisina.

2 Lähdeaineisto, tuloslaskelmakaava ja tunnusluvut

2.1 Aineiston kuvaus ja kattavuus

Vuotta 2011 koskevan kyselyn tiedot saatiin Rakennusteollisuus RT:n tuoteteollisuuden jäsenyrityksiltä kyselylomakkeilla ja vuosikertomuksista. Tällä kertaa kyselyyn tuli mukaan Pientaloteollisuus PTT:n ja EPS-eristeteollisuuden yritykset. Tiedustelussa pyydettiin antamaan tiedot eri rakennustuoteyksiköiden tuloslaskelmasta sekä yksikön sitoman pääoman määrästä että investoinneista.

Tiedustelu lähetettiin 110:lle RT:n tuoteteollisuusyritykselle ja vastauksia saatiin 70 kappaletta. Yhteenlaskettu liikevaihto oli 2 255 miljoonaa euroa. Henkilökunnan yhteenlaskettu määrä vastanneissa yrityksissä oli 8 608 henkeä.

Yritykset jaettiin tuoteryhmiin seuraavasti:

- Ryhmä 10 Perusmateriaaliteollisuus:
(12) Bitumikate
- Ryhmä 20 Betoniteollisuus:
(21) valmisbetoni, (22) betonituotteet, (23) betonielementit
- Ryhmä 30 Puutuoteteollisuus:
(32) kiintokalusteet, (34) ikkunat, (35) puutalot
- Ryhmä 50 EPS-eristeteollisuus

Vastaukset jakautuivat tuoteryhmittäin seuraavasti:

	Kpl	Liikevaihto milj. €
Ryhmä 10	12	733
Ryhmä 20	39	856
Ryhmä 30	16	622
Ryhmä 50	3	44
Yhteensä	70	2 255

2.2 Tuloslaskelmakaava

Lähdeaineiston keräämisessä ja saattamisessa vertailukelpoiseen muotoon käytettiin seuraavaa yksinkertaistettua tuloslaskelmaa:

Liikevaihto

- aineet ja tarvikkeet
- palkat sivukuluineen
- muut muuttuvat ja kiinteät kulut
- yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista

Käyttökate

- suunnitelman mukaiset poistot

Tulos ennen korkoja ja veroja (= liikevoitto)

- rahoitustuotot ja -kulut, netto
- välittömät verot

Laskennallinen tulos

Tuloslaskelmaa oikaistiin siten, että muun toiminnan tuloja ei otettu tarkasteluun mukaan. Poistoina käytettiin suunnitelman mukaisia poistoja. Verot pyydettiin ilmoittamaan tilikauden kirjanpidollisen tuloksen mukaan laskettuina jaksoitettuina veroina tappiontasaus huomioonottaen. Laskennallinen tulos ei sisällä satunnaisia tuottoja ja kuluja eikä tilinpäätössiirtoja. Tilikauden investointeja kysyttiin yrityksiltä kyselylomakkeessa omana kohtanaan.

2.3 Tunnusluvut

Tunnusluvut laskettiin sekä yrityskohtaisesti, tuoteryhmittäin että koko toimialan osalta. Erikseen laskettiin kannattavuuden, rahoituksen ja tuottavuuden tunnuslukuja seuraavasti:

Kannattavuus:

- käyttökateprosentti
- pääoman tuotto-prosentti

Rahoitusasema:

- current ratio
- velat / liikevaihto
- lyhytaikainen vieras pääoma / koko vieras pääoma
- pitkäaikainen vieras pääoma / koko vieras pääoma

Tuottavuus:

- jalostusarvo / henkilö
- investoinnit / liikevaihto

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty liitteessä 1.

3 Kannattavuuskyselyn tulokset

3.1 Koko aineisto

Liitteenä 2 olevaan taulukkoon 1 on kerätty kaikkien mukana olleiden yritysten yhteenlasketut tiedot vuodelta 2011. Lisäksi mukana on vertailusarake edellisen vuoden tietoihin. Yhteenlaskettu liikevaihto oli 2,3 miljardia euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden osuus kohosi ja oli 47,1 prosenttia liikevaihdosta. Palkkakulut sivukuluineen laskivat edellisen vuoden 20,3 prosentista 18,9 prosenttiin. Muiden muuttuvien ja kiinteiden kulujen osuus laski 22,9 prosenttiin liikevaihdosta vuonna 2011. Liiketoiminnan kulujen jälkeinen käyttökateprosentti parani ja oli 10,7 prosenttia (9,8 prosenttia vuonna 2010).

Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot laskivat 3,6 prosenttiin edellisen vuoden 4,0 prosentista. Liikevoitto parani ja oli 7,0 prosenttia liikevaihdosta. Nettorahoituskulut pysyivät 0,8 prosentissa liikevaihdosta.

Välittömien verojen liikevaihto-osuus kohosi ja oli 1,3 prosenttia liikevaihdosta. Laskennallinen tulos parani ja oli nyt 5,0 prosenttia liikevaihdosta voitollinen.

Lyhytaikaisten varojen ja velkojen suhde, eli current ratio pysyi ennallaan ja oli 1,3. Velkojen suhde liikevaihtoon laski 34 prosenttiin. Nettoinvestointien osuus kohosi 5,9 prosenttiin liikevaihdosta vuonna 2011.

Pääoman tuotto, eli liikevoiton suhde keskimääräiseen pääomaan, parani ja oli 11 prosenttia liikevaihdosta. Henkeä kohti laskettu jalostusarvo kasvoi ja oli 138 458 euroa. Lyhytaikaisen pääoman osuus vieraasta pääomasta kohosi 69 prosenttiin.

Koko näytteen keskimmäisen yrityksen käyttökateprosentti (mediaani) oli huomppi kuin näytteen keskiarvo, 8,9 prosenttia liikevaihdosta. Keskimmäisen yrityksen laskennallinen tulos oli 4 prosenttia liikevaihdosta.

3.2 Perusmateriaaliteollisuus (ryhmä 10)

Perusmateriaaliteollisuuden pääluokassa yrityksiä oli 12 kappaletta, liikevaihdoltaan 733 miljoonaa euroa ja henkilömäärältään 2 145 henkilöä.

Aineisiin ja tarvikkeisiin kului 47,9 prosenttia liikevaihdosta, palkkoihin sivukuluineen 17,8 prosenttia ja muihin liiketoiminnan kuluihin 18,8 prosenttia. Käyttökateprosentiksi tuli näin ollen 15,5 prosenttia eli hieman parempi tulos kuin edellisenä vuonna.

Poistoja tehtiin 5,3 prosenttia liikevaihdosta. Liikevoitto parani 9,4 prosentista 10,2 prosenttiin vuonna 2011. Nettorahoituskulut kohosivat 1,6 prosenttiin liikevaihdosta. Kun myös veroja maksettiin enemmän kuin edellisenä vuonna, laskennallinen tulos laski 6,6 prosenttiin liikevaihdosta.

Current ratio laski ja oli 1,5. Velkojen osuus aleni vuonna 2011 ja oli nyt 49 prosenttia liikevaihdosta. Jalostusarvoa kertyi 177 852 euroa henkeä kohden, mikä oli edellisvuotta enemmän. Investoinnit olivat 4,5 prosenttia liikevaihdosta. Pääoman tuotto nousi viime vuonna tällä toimialalla 10,7 prosenttiin.

Perusmateriaaliteollisuuden kohdalla mediaanitarkastelu heikentää tuloksia. Käyttökateprosentin ja liikevoiton mediaani oli lähes 4 prosenttiyksikköä heikompi kuin vastaava keskiarvo.

Perusmateriaaleihin kuuluvien bitumikatteiden valmistuksen käyttökate oli 4,1 ja liikevoitto 1,2 prosenttia liikevaihdosta.

3.3 Betoniteollisuus (ryhmä 20)

Betoniteollisuuteen kuuluu elementtien, valmisbetonin ja betonituotteiden valmistajat. Vastauksia saatiin yhteensä 39 kappaletta. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 856 miljoonaa euroa ja henkilökuntaa oli 3 750.

Aineiden ja tarvikkeiden (43,7 %), palkka- ja sivukulujen (20,5 %) ja muiden liike-toiminnan kulujen (25,0 %) jälkeen käyttökateprosentti oli 9,8. Käyttökateprosentti parani tuntuvasti edellisestä vuodesta.

Käyttöomaisuuden poistot alenivat 3,4 prosenttiin liikevaihdosta, joten liikevoitto oli 6,4 prosenttia liikevaihdosta voitollinen. Nettorahoituskulut alenivat ja niitä kertyi 0,5 prosenttia liikevaihdosta. Verojen osuus oli 0,9 prosenttia liikevaihdosta ja laskennallinen tulos oli 4,9 prosenttia liikevaihdosta voitollinen.

Velkojen määrä oli 29 prosenttia liikevaihdosta, ja current ratio pysyi 1,1:nä. Jalostusarvo kasvoi 128 493 euroon henkilöä kohden. Pääoman tuotto prosentti parani 12,4 prosenttiin.

Betoniteollisuudessa käyttökateprosentti keskimmaisella yrityksellä oli hieman parempi kuin keskiarvo. Myös liikevoiton ja laskennallisen tuloksen mediaani oli hieman parempi kuin keskiarvo.

Tuoteryhmistä valmisbetoniteollisuuden käyttökate oli 8,2 ja liikevoitto 4,6 prosenttia liikevaihdosta. Betonituotteiden osalta vastaavat kannattavuusluvut olivat 8,6 ja 3,6 prosenttia. Elementtiteollisuuden kannattavuus oli liikevoitolla mitattuna 8,1 prosenttia voitollinen.

3.4 Puutuoteteollisuus (ryhmä 30)

Kolmanteen pääluokkaan eli puutuoteteollisuuteen kertyi vastauksia 16 kappaletta. Liikevaihto oli 622 miljoonaa euroa ja henkilömäärä oli 2 599.

Aine- ja tarvikekulut (50,2 %), palkat sivukuluineen (18,6 %) ja muut liikekulut (25,0 %) jättivät käyttökatteeksi 6,3 prosenttia liikevaihdosta. Poistot laskivat 2,1 prosenttiin liikevaihdosta, joten liiketulos ennen rahoitusmenoja ja veroja oli 4,2 prosenttia liikevaihdosta voitollinen. Rahoituskulut olivat 0,2 ja verot 0,8 prosenttia liikevaihdosta, joten laskennallinen tulos oli 3,2 prosenttia liikevaihdosta voitollinen. Velkojen määrän osuus laski ja oli nyt 23 prosenttia liikevaihdosta. Jalostusarvoa henkeä kohden kertyi 119 121 euroa. Investoinnit olivat 10,6 prosenttia liikevaihdosta. Current ratio pysyi ennallaan. Pääoman tuotto heikkeni ja oli 9,6 prosenttia liikevaihdosta.

Näytteen mediaaniyrityksen käyttökate oli 4,8 prosenttia eli hieman huonompi kuin keskiarvo. Liikevoiton mediaani oli niin ikään huonompi kuin keskiarvo. Laskennallisen tuloksen osalta mediaani osoitti voittoa 2,6 prosentin verran.

Kalusteteollisuuden käyttökatteeksi saatiin 6 prosenttia liikevaihdosta ja liikevoitoksi 4,1 prosenttia. Ikkunateollisuuden vastaavat tunnusluvut olivat 9,7 ja 6,7 prosenttia.

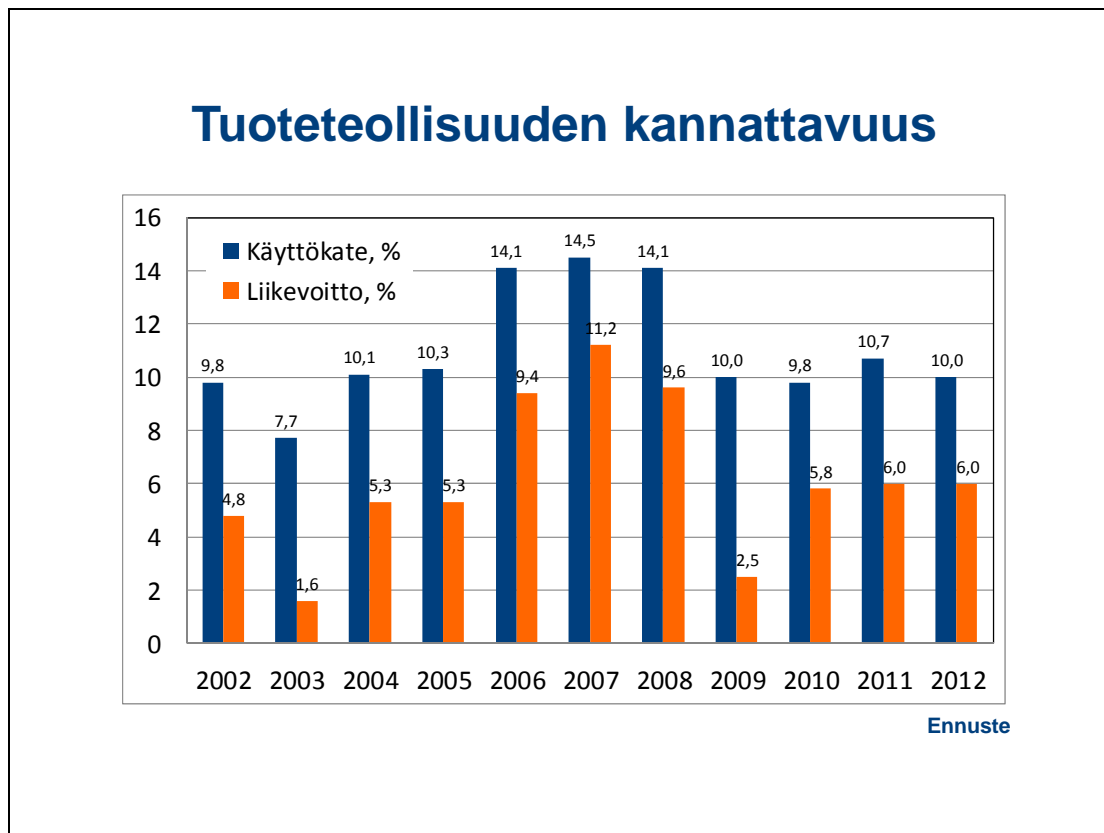
Mukana oli tällä kertaa myös seitsemän puutalovalmistajaa. Niiden kannattavuusluvut eivät poikenneet merkittävästi muusta puutuoteteollisuuden tunnusluvuista. Käyttökate oli 6,5 ja liikevoitto 4,2 prosenttia liikevaihdosta.

3.5 EPS-eristeteollisuus (ryhmä 50)

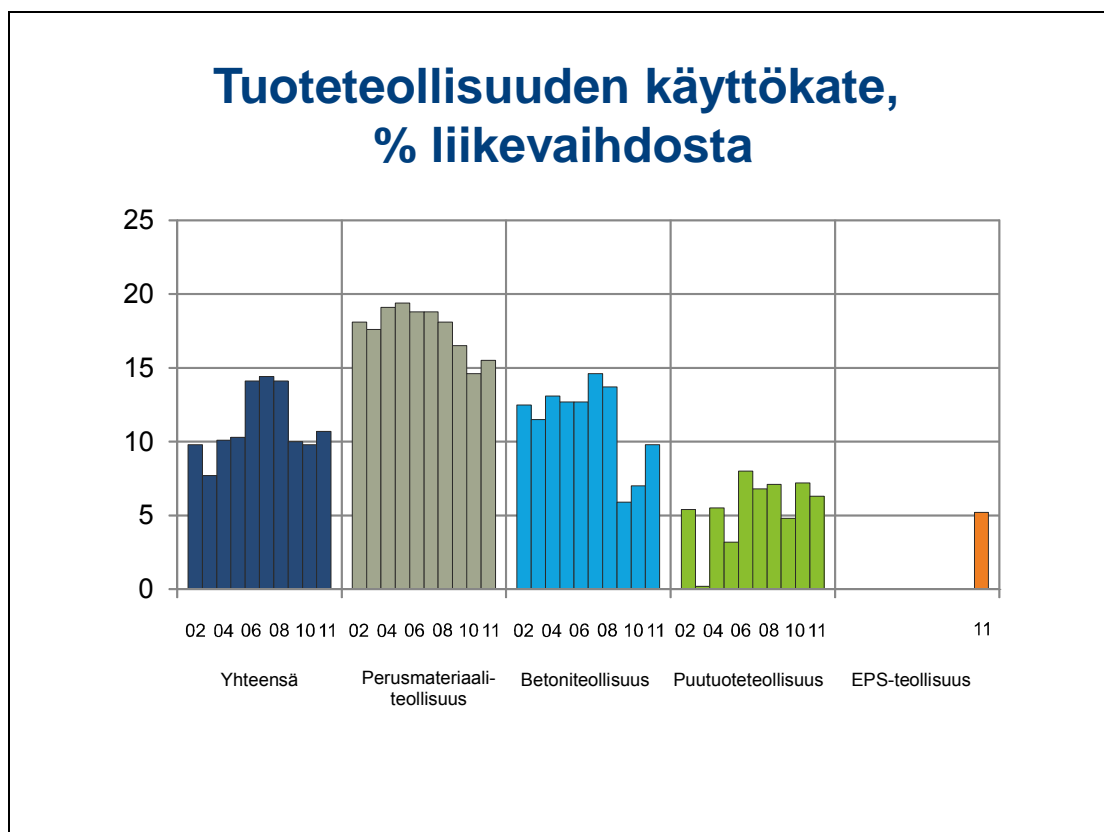
Neljänteen pääluokkaan kuuluu EPS-eristeitä valmistavat yritykset. Tämä toimiala on ensimmäistä kertaa mukana kyselyssä. Vastauksia saatiin 3. Yritysten liikevaihto oli 44 miljoonaa euroa työllistäen 114 henkilöä.

Aine- ja tarvikekulujen osuus oli 57,4 prosenttia liikevaihdosta, kun palkkakulujen 13,4 ja muiden kiinteiden kulujen osuus oli 21,5 prosenttia. Käyttökate oli 7,7 prosenttia liikevaihdosta. Poistojen määrä oli 2,5 prosenttia liikevaihdosta, joten liikevoitoksi kirjattiin 5,2 prosenttia. Rahoitusmenoja ei ollut ja veroja maksettiin 1,6 prosenttia, joten laskennallinen tulos oli 3,6 prosenttia liikevaihdosta. Investoinnit olivat 10,8 prosenttia liikevaihdosta. Current ratio oli 1,4. Pääoman tuotto prosentti oli 10,7.

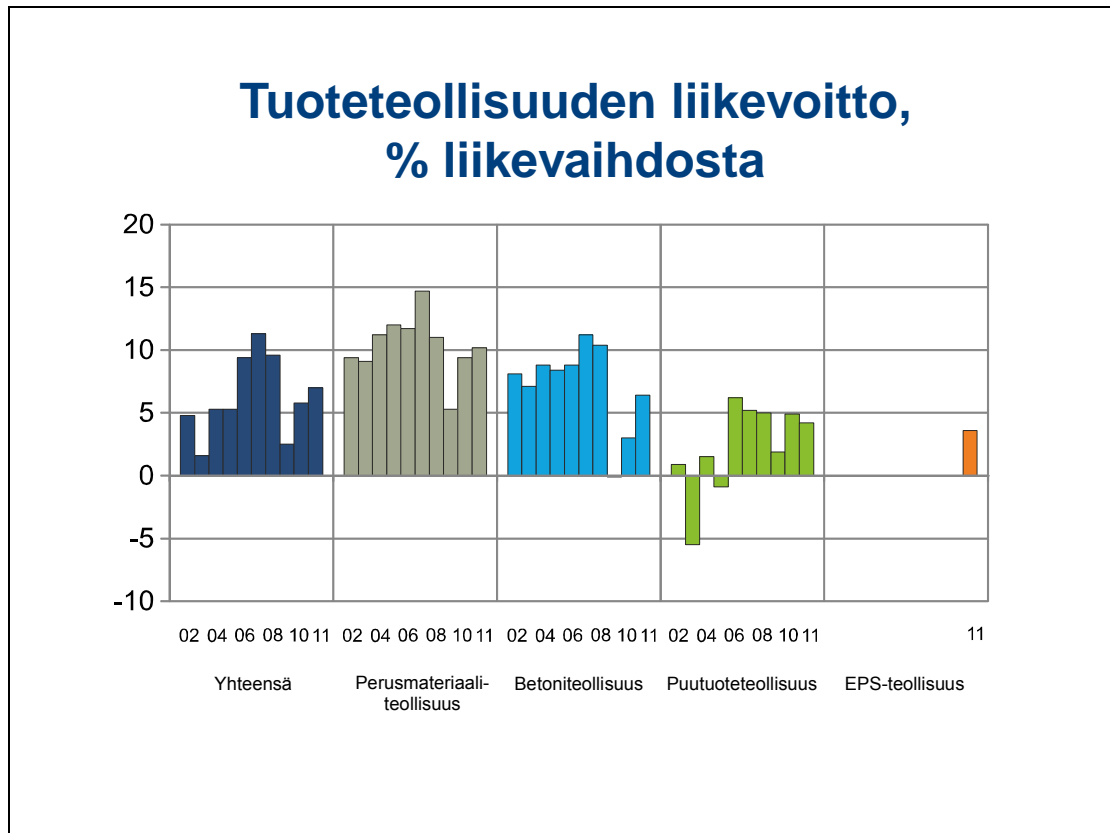
Kuva 1

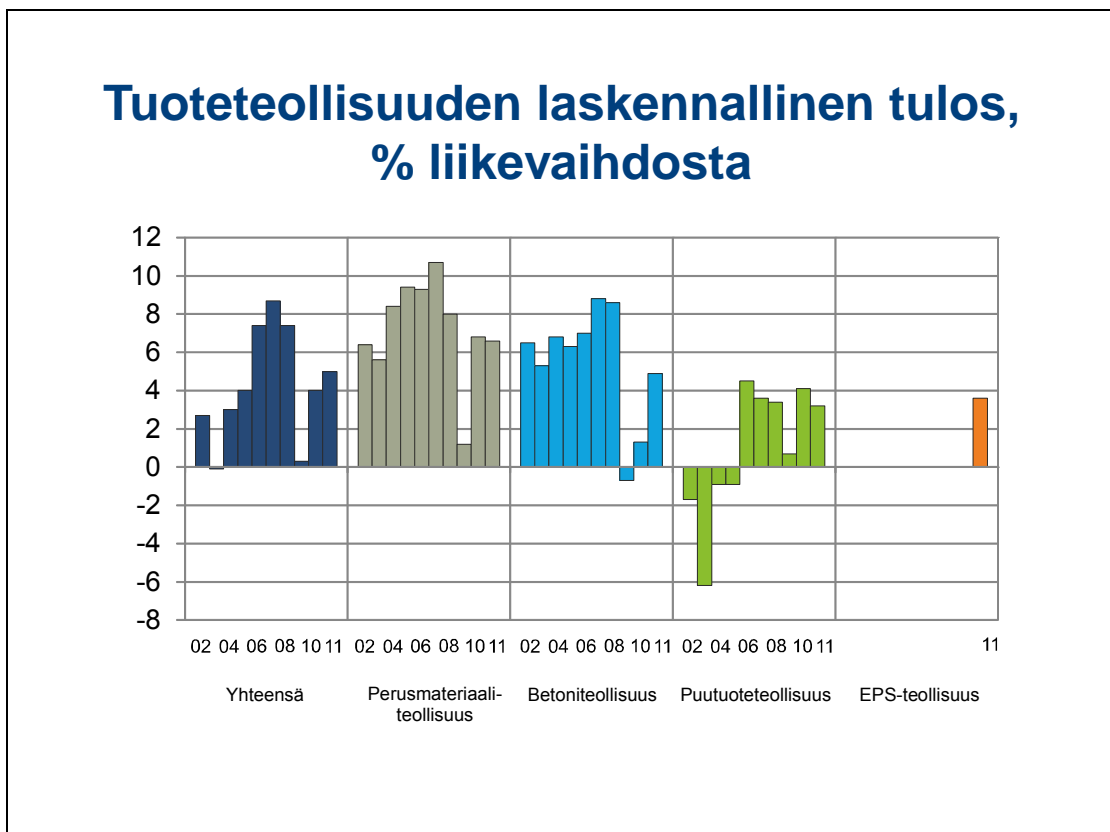
Kuva 2

Kuva 3

Kuva 4

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Current ratio	$\frac{\text{rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$	
Velat / liikevaihto	$\frac{\text{vieras pääoma}}{\text{liikevaihto}}$	x 100 %
LVPO / VPO	$\frac{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}{\text{koko vieras pääoma}}$	x 100 %
Jalostusarvo / henkilö	$\frac{\text{liikevaihto} - \text{ainekäyttö}}{\text{henkilömäärä}}$	
Investoinnit LV:stä	$\frac{\text{käyttöomaisuusostot} - \text{myynnit}}{\text{liikevaihto}}$	x 100 %
Pääoman tuotto -%	$\frac{\text{tulos ennen korkoja ja veroja}}{\text{keskimääräinen koko pääoma}}$	x 100 %

KAIKKI YRITYKSET

Oikaistu tuloslaskelma	2011			2010		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>		70			64	
Liikevaihto	2 254,7	100,0	100,0	1 886,9	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	1 062,9	47,1	47,2	844,4	44,8	43,8
Palkkakulut	427,1	18,9	21,8	383,6	20,3	23,0
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	516,5	22,9	21,2	469,8	24,9	23,6
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	8,0	0,4	0,0	3,7	0,2	0,0
Käyttökate	240,2	10,7	8,9	185,4	9,8	7,8
Suunnitelman mukaiset poistot	82,1	3,6	2,6	75,8	4,0	3,3
Tulos ennen korkoja ja veroja	158,1	7,0	5,7	109,6	5,8	3,8
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	17,0	0,8	0,1	15,2	0,8	0,2
Välittömät verot	28,4	1,3	0,5	18,8	1,0	0,0
Laskennallinen tulos	112,7	5,0	4,0	75,6	4,0	3,0
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	8 608			8 364		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	478,2	21,2	17,2	443,0	23,5	16,8
Vaihto-omaisuus keskimäärin	242,4	10,7	8,5	202,5	10,7	11,7
Käyttöomaisuus keskimäärin	713,2	31,6	21,6	741,5	39,3	27,1
Investoinnit	133,3	5,9	1,8	50,5	2,7	1,8
Tunnusluvut						
Current ratio	1,3			1,3		
Velat/LV	0,34			0,39		
LVPO/VPO	68,5			61,7		
PVPO/VPO	31,5			38,3		
Jalostusarvo/henkilö, €	138 458			124 644		
Investoinnit, % LV:sta	5,9			2,7		
Pääoman tuotto prosentti	11,0			8,0		

PERUSMATERIAALITEOLLISUUS (RYHMÄ 10)

Oikaistu tuloslaskelma	2011			2010		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	12			13		
Liikevaihto	732,5	100,0	100,0	690,5	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	351,0	47,9	52,1	325,3	47,1	49,4
Palkkakulut	130,0	17,8	16,9	126,5	18,3	17,5
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	137,6	18,8	16,8	137,8	20,0	18,7
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate	113,9	15,5	10,8	100,9	14,6	10,7
Suunnitelman mukaiset poistot	39,0	5,3	4,4	36,1	5,2	3,4
Tulos ennen korkoja ja veroja	74,9	10,2	6,3	64,7	9,4	7,4
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	11,6	1,6	0,6	4,9	0,7	0,1
Välittömät verot	14,6	2,0	1,0	12,8	1,9	0,3
Laskennallinen tulos	48,7	6,6	4,8	47,0	6,8	6,6
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	2 145			2 249		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	220,8	30,1	20,3	226,0	32,7	17,7
Vaihto-omaisuus keskimäärin	96,1	13,1	11,6	93,2	13,5	15,0
Käyttöomaisuus keskimäärin	381,9	52,1	26,8	430,1	62,3	33,2
Investoinnit	33,0	4,5	3,2	23,0	3,3	2,3
Tunnusluvut						
Current ratio	1,5			1,6		
Velat/LV	0,49			0,56		
LVPO/VPO	56,9			51,7		
PVPO/VPO	43,1			48,3		
Jalostusarvo/henkilö, €	177 852			162 363		
Investoinnit, % LV:sta	4,5			3,3		
Pääoman tuotto prosentti	10,7			8,6		

BETONITEOLLISUUS (RYHMÄ 20)

Oikaistu tuloslaskelma	2011			2010		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	39			38		
Liikevaihto	856,2	100,0	100,0	711,9	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	374,4	43,7	40,0	305,8	42,9	41,0
Palkkakulut	175,7	20,5	23,6	159,6	22,4	28,7
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	214,2	25,0	22,4	193,1	27,1	24,3
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	8,0	0,9	0,0	3,7	0,5	0,0
Käyttökate	83,9	9,8	10,3	49,8	7,0	7,3
Suunnitelman mukaiset poistot	29,1	3,4	3,5	28,6	4,0	4,3
Tulos ennen korkoja ja veroja	54,7	6,4	6,8	21,2	3,0	3,3
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4,4	0,5	0,2	9,8	1,4	0,4
Välittömät verot	8,1	0,9	0,7	2,3	0,3	0,0
Laskennallinen tulos	42,2	4,9	5,2	9,0	1,3	2,8
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	3 750			3 723		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	137,6	16,1	14,9	110,4	15,5	16,1
Vaihto-omaisuus keskimäärin	76,2	8,9	10,8	65,8	9,2	14,1
Käyttöomaisuus keskimäärin	226,1	26,4	24,6	223,4	31,4	30,0
Investoinnit	29,5	3,4	1,9	16,0	2,2	1,7
Tunnusluvut						
Current ratio	1,1			1,1		
Velat/LV	0,29			0,32		
LVPO/VPO	74,2			72,1		
PVPO/VPO	25,8			27,9		
Jalostusarvo/henkilö, €	128 493			109 104		
Investoinnit, % LV:sta	3,4			2,2		
Pääoman tuotto prosentti	12,4			5,3		

PUUTUOTETEOLLISUUS (RYHMÄ 30)

Oikaistu tuloslaskelma	2011			2010		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	16			13		
Liikevaihto	621,5	100,0	100,0	484,5	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	312,0	50,2	50,1	213,3	44,0	45,3
Palkkakulut	115,4	18,6	22,0	97,4	20,1	21,1
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	155,2	25,0	20,4	138,9	28,7	25,6
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate	39,1	6,3	4,8	34,8	7,2	6,7
Suunnitelman mukaiset poistot	12,9	2,1	2,2	11,1	2,3	2,3
Tulos ennen korkoja ja veroja	26,2	4,2	3,5	23,8	4,9	4,3
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	1,0	0,2	0,0	0,5	0,1	0,1
Välittömät verot	5,0	0,8	0,4	3,6	0,7	0,5
Laskennallinen tulos	20,2	3,2	2,6	19,7	4,1	3,4
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	2 599			2 392		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	109,3	17,6	13,8	106,5	22,0	19,4
Vaihto-omaisuus keskimäärin	67,7	10,9	6,9	43,5	9,0	9,0
Käyttöomaisuus keskimäärin	96,7	15,6	12,2	87,9	18,1	14,3
Investoinnit	66,1	10,6	1,3	11,5	2,4	1,3
Tunnusluvut						
Current ratio	1,4			1,4		
Velat/LV	0,23			0,26		
LVPO/VPO	86,2			73,4		
PVPO/VPO	13,8			26,6		
Jalostusarvo/henkilö, €	119 121			113 369		
Investoinnit, % LV:sta	10,6			2,4		
Pääoman tuotto prosentti	9,6			10,5		

EPS-ERISTETEOLLISUUS (RYHMÄ 50)

2011

Oikaistu tuloslaskelma milj. € % lv:sta Mediaani

<i>Vastausten lukumäärä</i>		3		
Liikevaihto	44,4	100,0	100,0	
Aineet ja tarvikkeet	25,5	57,4	59,3	
Palkkakulut	5,9	13,4	12,0	
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	9,6	21,5	19,8	
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	0,0	0,0	0,0	
Käyttökate	3,4	7,7	11,9	
Suunnitelman mukaiset poistot	1,1	2,5	2,3	
Tulos ennen korkoja ja veroja	2,3	5,2	6,8	
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,0	0,0	0,0	
Välittömät verot	0,7	1,6	2,9	
Laskennallinen tulos	1,6	3,6	3,9	

Lisätiedot

Henkilökunnan määrä	114	257		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	10,5	23,6	22,7	
Vaihto-omaisuus keskimäärin	2,3	5,2	5,5	
Käyttöomaisuus keskimäärin	8,6	19,3	18,1	
Investoinnit	4,8	10,8	0,0	

Tunnusluvut

Current ratio	1,4		
Velat/LV	0,21		
LVPO/VPO	94,7		
PVPO/VPO	5,3		
Jalostusarvo/henkilö, €	165 860		
Investoinnit, % LV:sta	10,8		
Pääoman tuotto prosentti	10,7		

